

Velilere Mektup

Aile içi şiddet hakkında

► «Bazen annemin vücudunda morluklar olurdu. O, yere düştüğünü söylerdi. Ama geceleri, babamın anneme nasıl kötü muamele ettiğini duyuyordum.»

Sevgili Anneler, Sevgili Babalar,

Yukarıdakiler, «Kennst du das auch?» filminde oynayan on iki yaşındaki Jamie'nin sözleri. İnsan şunu düşünüyor: Jamie bu duruma nasıl tahammül ediyor? Babası tarafından sürekli dayak yiyen annesi kocasından neden ayrılmıyor? Jamie'nin dışında bu durumda olan çocuk var mı?

Maalesef, Jamie'nin durumu istisna değildir. Almanya'nın Aile, Yaşlı Vatandaşlar, Kadın ve Gençlik Bakanlığı tarafından yapılan bir araştırmaya göre, Almanya'da yaşayan her dört kadından birisi hayatında en az bir kez kocası/hayat arkadaşı tarafından fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kalıyor. Bu kadınların yarısından fazlası, çocuklarıyla birlikte yaşıyor(du).

Araştırmaya göre birlikteliklerde şiddet uygulayanların yüzde 91'ini erkekler oluşturuyor. Buna aile içi şiddet deniliyor. Aile içi şiddet, farklı şekillerde, her kültürde ve toplumun her tabakasından yaşıyor.

► Aile İçi Şiddetin Farklı Şekilleri

I Fiziksel Şiddet

Dövmek, boğmak, birini merdivenlerden itmek, birinin üzerine eşya fırlatmak gibi insanlara acı veren hertürlü davranış.

I Cinsel Şiddet

Tecavüze kadar varan cinsel eylemlere zorlama

I Psikolojik Şiddet

Küfür, tehdit, sözle aşağıılama, çocukları anneden almak gibi tehditler, akraba veya arkadaşlarını ziyaret etme yasağı, ayrılma durumlarında sürekli telefonla kontrol etme, takip etme, gözetleme gibi tacizler (Stalking)

I Ekonomik Şiddet

Maddi bağımlılık durumu: Erkek, kadının kendi parasının olmasına izin vermez, bütün giderleri kontrol eder, kadının çalışmasına izin vermez

Aile İçi Şiddet Çocuklara Zarar Verir

► «Onu (annemi) dövdüğünde ben de acı çekiyordum, içim titriyordu.» (Sabina, 11 yaşında)

Çocuklar, söz konusu durumlarda annelerinin babaları tarafından nasıl istismar edildiklerine tanıklık ederler ya da kadının evde nasıl bağırıp yalvardığını duyarlar. Anneleri için endişeye düşen çocuklar, onu saldırılardan korumaya çalışabilirler. Bu ailelerde birçok kez çocuğun da fiziksel ve psikolojik şiddete maruz kaldığı için, aynı zamanda kardeşlerinin emniyeti ve kendi emniyetleri için endişeye düşer.

Aile içi şiddet yaşayan çocuklarda sıkça kendini sorumlu tutma ve suçluluk hisleri görülür. Çocuklar, anne ve babalarının çevre tarafından ayıplanmaması için, utandıkları için veya yaşananları ifade edemedikleri için evde olup bitenler hakkında konuşmaya cesaret edemezler. Ayrıca, «aile sırrını» ele vererek ailenin dağılmasına yol açabileceklerinden korkarlar. «Hiçbir şey yapamama» duygusu ve evde yaşanan şiddeti sürekli düşünmek, okulda başarısızlık, saldırganlık ve depresyon gibi olumsuz durumlara yol açabilir.

► Çocuk Yetiştirirken Şiddet Kullanmak Yasak
Almanya'nın Medeni Yasa'nın 1631'inci maddesine göre (§ 1631 BGB), çocukların şiddetsiz bir şekilde yetiştirilmeye hakkı vardır. Oysa aile içi şiddet, ruhsal bunalımlara yol açtığı için, yasal anlamda da çocuklara uygulanan şiddet olarak algılanır.

Şiddet, Nesilden Nesile Taşınır

Çocuklar gördüklerini benimseyip öğrenirler: Ebeveynler arasında şiddet uygulanıyor ve buna müdahale edilmiyorsa, çocuklar bu durumu değişmez birşey olarak algılar, kendi isteklerini kendinden güçsüzlere kabul ettirmek için şiddeti uygun bir araç olarak kabul ederler.

Bazı çocuklar, «hiç bir şey yapamama» duygusundan kaçıp kurtulmak için, saldırgan davranışlar geliştirip kendi amaçlarına ulaşmak için şiddete başvurur. Bu çocukların büyük bir kısmı daha sonra kendi ilişkilerinde de şiddet kullanır.

Bazı çocuklar ise ailedeki durumdan dolayı korkaklaşır, ürkek olur, yani çekingenleşir ve gittikçe içine kapanır. Bu insanlar daha sonra kendi ilişkilerinde itaat etmeye meyilli olur, şiddete maruz kalmayı daha büyük bir olasılıkla kabul ederler.

Bu da demektir ki, ebeveynler arası şiddet, çocukları sadece çocukken değil, ergenliklerinde ve yetişkin olduklarında da etkiler, kendi ilişkilerinde devam eder ve böylece muhtemelen nesilden nesile taşınır. Çocukların günlük hayatını, gelişmesini ve geleceğini olumsuz etkileyen bu kısır döngüye bir an önce son verilmeli!

BIG'in Önleyici Projesi Aile İç Şiddette Kırmızı Kart Gösteriyor

Aile içi şiddeti önlemek için iki önemli noktaya dikkat etmek gerekir. İlk sırada önlemenin kendisi vardır: Anlaşmazlıklarını şiddet kullanmadan çözmeyi erkenden öğrenen çocuk, gelecekteki ilişkilerinde şiddete daha düşük bir olasılıkla tahammül edecektir, kendisi daha düşük bir olasılıkla şiddete başvuracaktır. İkinci önemli konu ise, çocukların yaşlarına uygun bir şekilde aydınlatılmaları: Aile içi şiddete maruz kaldıklarında ya da tanıklık ettiklerinde, kendileri veya başkaları için nereden ve nasıl yardım bulabileceklerini öğrenirler.

BIG Projesi, çocuklarla yaptığı çalışmalarda özellikle bu iki düşünceden yola çıkar. Okullarda yürütülen «Gewalt kriegt die Rote Karte» (Şiddete Kırmızı Kart) projesinde çocuklara öğrettiğimiz yedi temel mesaj vardır. Çocuğunuzu yetiştirirken sizi de bu mesajları göz önünde bulundurmaya davet ediyoruz.

Aile İçi Şiddetin Önlenmesi İçin Yedi Temel Mesaj

Kızgın Olabilirsin!

Kızgınlık duygusu, saldırgan ve yıkıcı davranışlara sebep olabildiği için, genelde olumsuz birşey olarak algılanmaktadır. Çocuğunuzla birlikte, birşeyi kırmaktan ya da birisini incitmekten ya da yaralamaktan geçmeyen öfke çıkarma yöntemleri araştırın. Kızgınlık duygusunu normal bir duygu olarak kabul edebilen ve dile getirebilen çocuğunuzun şiddet kullanma olasılığı azalır.

Münakaşa Ederken Adil Ol!

Tüm arkadaşlıklarda ve ilişkilerde münakaşalar, kavgalar ve anlaşmazlıklar olur. Ancak, münakaşa edenlerin birisinin incinmemesi için bu durumlarda adil davranılmalıdır. Çocuğunuzun münakaşa ederken de kurallara uymasını teşvik edin, sorunlarını münakaşa ettiği kişiyle şiddetsiz bir şekilde çözmesini destekleyin. Örneğin, çocuğunuz karşı tarafın sözünü kesmemeyi öğrensin.

Şiddete Hayır!

Şiddetin hiçbir türü savunulamaz. Aksine, şiddetin her türü sorun çözmek yerine başkasının incinmesine ve asıl sorunun göz ardı edilmesine yol açar. Başkalarının incinmesinin tek sorumlusu, şiddet kullanan kişidir.

Bu ilkelere dayanan bir yetiştirme tarzında ve eğitimde şiddet kullanılmaz. Siz, bu konuda örnek olmalısınız. Çocuğunuzun şiddet kullandığını gördüğünüzde hemen müdahale edin ve birlikte çözümü arayın.

Ebeveynlerin Arasındaki Şiddet Çocuklara Zarar Verir!

Şiddetin olduğu bir ortamda yetişmek, her çocuğa zarar verir. İlişkinizde şiddet belirtileri görünmeye başlıyorsa ya da çevrenizde aile içi şiddetten haberdar oluyorsanız hemen yardım alıp gereken yerlere danışın. Sizin kadar çocuğunuzun da aile içi şiddet hakkında yaşına uygun

biçimde aydınlatılması ve nereden yardım temin edebileceğini öğrenmesi önemlidir.

Çocuklar, Yetişkinler Arası Şiddetten Asla Sorumlu Tutulamaz!

Yetişkin erkeğin çocuğa sinirlenmesi, eşine veya çocuğa şiddet uygulamasına bahane olamaz. Edinilen tecrübelerle göre, çocuklar kendini yetişkinler arası şiddet için suçlu ve sorumlu hissederler. Bu konuda hassas olup, çocuğa doğru sinyaller vermek, üstlerinden bu suçluluk duygularının yükünü kaldırmak çok önemlidir.

Kötü Sırları Anlat!

Aile içi şiddet, gizli-saklı tutulması gereken bir aile sırrı, bu sırrı ele vermek ise ihanet olarak görülmeye devam ediyor. Çocukların sırtına ikinci bir yük daha binmiş oluyor yani. Oysa çocuklar için sıkıntılarını paylaşabileceklerini öğrenmek çok önemlidir.

Çocuklar Yardım ve Destek Alma Hakkına Sahiptirler!

Aile içi şiddete tanıklık etmek, çocukların psikolojik istismara maruz kaldığı anlamına gelir; bu da çocuk menfaati açısından yapısal bir sorun olarak algılanmalıdır. Buna maruz kalan çocukların yardım ve destek almaya ve şiddetin bir son bulmasına hakkı vardır.

► «Sınıftaki ortam, daha projenin ikinci gününde kayda değer bir şekilde iyileşti. Örneğin, çocuklar birbirlerine münakaşa kurallarını hatırlıyorlardı.» (Sınıfı «Gewalt kriegt die Rote Karte» projesine katılan bir öğretmen)

Şiddete Bahane Bulunamaz

Zorba kimseler birçok kez şiddet kullanmalarının sebebini ya mağdurlarında arar ya da «elim kaydı» şeklinde küçümsemeye çalışır. Mağdurun «provokasyonu» hiçbir zaman geçerli bir mazeret olamayacağı gibi zorbalığın ve bunun doğurduğu sonuçların sorumlusu daima şiddet kullanan kişidir.

İlişkilerinde Şiddete Maruz Kalan Kadınlara Yardım

İlişkilerinde şiddete maruz kalan kadınlara yardım istemek birçok kez zor gelir. Aileyi dağıtmaktan veya çocuklarını kaybetmekten korkan birçok kadın, yılların sonucu bu duruma alışmış ve şiddetsiz bir hayat yaşayabilme ümidini yitirmiştir. Bazı kadınlar ise, eşlerine maddi yönden bağımlıdır ve yalnız nasıl başedeceklerini bilemezler. Yine başkaları, yardım kuruluşlarının varolduğunu dahi bilmez.

► «*Daima Juri'nin babasına ihtiyacı olduğunu ve onu ondan ayırmamam gerektiğini düşünürdüm. Evdeki durumdan ne kadar çok bunaldığını henüz anlıyorum. Keşke daha önce sezinleseydim... Çok daha erken yardım isterdim.*» (Aile içi şiddete maruz kalmış bir anne)

Şiddete Maruz Kalan Ebeveyni Korumak Aynı Zamanda Çocuğu da Korur

Çocuğu korumanın en iyi şekli, şiddete maruz kalan ebeveyni korumak ve yükünü hafifletmektir. Aile içi şiddet ortamında yaşayan bir çocuktan, veya eşi tarafından dayak yiyen bir kadından haberdar olduğunuzda, böylesi bir durumda nasıl en iyi şekilde yardım edebileceğiniz hakkında bilgi edinin. Mümkünse şiddet mağduru kişiyle konuşun. Ona, danışma merkezleri ve yardım kuruluşları hakkında bilgi verin. Kişi belki de yardımı hemen kabul edemeyecektir. En geç kendisi ve çocukları için gereken yardımı temin etmeye hazır olduğu zaman kadının sizin ona verdiğiniz bilgilere ihtiyacı olacaktır. Ancak, bazı durumlarda o anı beklemek mümkün değildir ve dışarıdan birisinin müdahale etmesi gerekebilir. Çocuğun korunması daima ilk sırada yer almalıdır!

BIG'in telefon hattı (Hotline), kadın danışma merkezleri, çocuk koruma telefon hattı (Hotline Kinderschutz), Gençlik Daireleri (Jugendamt) ve şiddet kullanan erkeklerin danışabileceği kuruluşlar, erkekleri ve şiddete maruz kalan kadın ve çocukları, şiddetsiz bir geleceğe nasıl ilerleyebileceklerine yönelik destekler. Bu kuruluşların tümüne isminizi vermeden, telefonla da danışabilirsiniz.

Aile İçi Şiddetle İlgili Danışma ve Yardım Kuruluşları

BIG Hotline

Aile içi şiddete maruz kalan kadınlara yardım (Türkçe konuşulur)

Her gün saat 9.00–24.00 arası
Tel.: 030/6 11 03 00

Hotline Kinderschutz

Çocukları koruma hattı

24 saat
Tel.: 030/61 00 66

Beratung für Männer gegen Gewalt

Şiddet kullanan erkekler için grup halinde kurslar ve bireysel danışma

Pazartesi–Cuma saat 8.00–20.00 arası
Tel.: 030/7 85 98 25

Aile İçi Şiddetle İlgili Materyal:

Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend (Editör): Mehr Mut zum Reden – Von misshandelten Frauen und ihren Kindern (Konuşmaya Cesaretiniz Olsun – Kötü Muameleye Maruz Kalan Kadınlar ve Çocukları Hakkında), Berlin, 2005 (Türkçesi ve Almancası, 0180/5 32 93 29 no'lu broşür bürosundan ücretsiz olarak istenebilir ya da www.bmfsfj.bund.de adresinden indirilebilir)

Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend (Editör): AVA1 – Häusliche Gewalt: Informationen für Betroffene (aşağıdaki dillere çevrilmiş CD-ROM: Türkçe, Almanca, Rusça, Polonyaca, Sırpça, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca), Berlin, 2003 (yukarıdaki adreslerden talep edilebilir, ücretsizdir)

BIG e.V. (Editör): Infoheft Ihr Recht bei häuslicher Gewalt – Polizeiliche, strafrechtliche und zivilrechtliche Möglichkeiten des Schutzes (Aile İçi Şiddete Karşı Haklarınızı – Polis, Ceza Kanunu, Medeni Kanun Açılımlarından Korunma Olanakları), Berlin, 2004 (aşağıdaki dillere çevrilmiştir: Sırpça, Hırvatça, Arapça, İspanyolca, Rusça, Polonyaca, Türkçe, İtalyanca, Vietnamca, Fransızca, İngilizce, Almanca, Portekizce). Posta ücreti karşılığında basılı olarak istenebilir ya da www.big-interventionszentrale.de adresinden ücretsiz indirilebilir

«Çocuklar ve Aile İçi Şiddet» Konusuyla İlgili Bilimsel Literatür

Kavemann, Barbara/Kreyssig, Ulrike (Editörler): «Handbuch Kinder und häusliche Gewalt», Verlag für Sozialwissenschaften, Wiesbaden, 2006

Strasser, Philomena: «Kinder legen Zeugnis ab – Gewalt gegen Frauen als Trauma für Kinder», Studienverlag, Innsbruck/Wien/München, 2001

Künye:

Editör:

BIG Präventionsprojekt – Kooperation zwischen Schule und Jugendhilfe bei häuslicher Gewalt
Sarrazinstraße 11–15

12159 Berlin

Telefon: 030/84 18 37 30

Telefaks: 030/84 18 37 31

Proje sahibi: Berliner Initiative gegen Gewalt an Frauen, BIG e.V.

Bize İnternet'te

www.big-interventionszentrale.de'den de ulaşabilirsiniz.

«Velilere Mektup» sadece, BIG e.V.'nin onayıyla çoğaltılıp kopyalanabilir.

Çeviri: Adır Tekin

Düzeltilmeler: Erdal Divriklioğlu, Koray Yılmaz-Günay

Dizgi: www.a-vitamin.de

Baskı: DruckVogt GmbH, Berlin

Broşürün baskısı Stiftung Deutsche Jugendmarke e.V. ve Familienstiftung des Landes Berlin e.V. tarafından üstlenilmiştir.

Berlin, 2008, 1. Baskı